

Out of the abyss of the Forgotten

De beeldvorming van de Syrisch-Koerdische identiteit

in academische literatuur

Ties van der Stappen

S4608003

15 augustus 2019

Begeleider: Joost van den Oever

Radboud Universiteit

Inhoud

Inhoud.....	2
Lijst met afkortingen	3
Inleiding	4
Status Quaestionis	8
Methodologie.....	10
Hoofdstuk 1: YPG-bronnen.....	13
Hoofdstuk 2: academische bronnen.....	21
Gunter.....	21
Schmidinger.....	26
Conclusie.....	31
Literatuur:.....	33
Bronnen:	34
Bijlagen	39
Bijlage 1: afbeeldingen.....	39
Bijlage 2: overzicht van de in de analyse gebruikte bronnen	40

Lijst met afkortingen

DSA: Democratic Self-Administration, bestuursorgaan van de gebieden in Noordoost Syrië. Staat ook wel bekend als ‘Democratic Federation of Northern Syria’ en ‘Autonomous Administration of North and East Syria’.

IS/ISIS: Islamitische Staat van Irak en Syrië

KDP: Kurdistan Democratic Party (Partiya Demokrat a Kurdistanê), politieke partij in Iraaks-Koerdistan

KDPS: Kurdistan Democratic Party of Syria, politieke partij in Syrië opgericht in 1957

KNC: Kurdish National Council, politieke partij in Syrië gelieerd aan de KDP

KRG: Kurdistan Regional Government, bestuursorgaan van de Koerdische regio in Irak

PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê, (Koerdische Arbeiderspartij), (verboden) politieke partij in Turks-Koerdistan met Abdullah Öcalan als een van de partijleider

PYD: Partiya Yekîtiya Demokratik (Democratic Union Party), politieke partij in Rojava gelieerd aan de PKK

SDF: Syrian Democratic Forces, officiële strijdkrachten van de DSA

VS: Verenigde Staten

YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Peoples Defence Units), militaire afdeling van de PYD

Inleiding

“*Strijd om laatste IS-enclave in Syrië hervat, Koerden verwachten snelle zege*”, kopt de NOS op 2 maart 2019.¹ De strijd tegen de Islamitische Staat van Irak en Syrië (ISIS) heeft geregeld het nieuws gehaald in Nederland na de opkomst van ISIS in de Syrische burgeroorlog die woedt sinds 2011. Mede hierdoor is er ook veel aandacht ontstaan voor de Koerden in Syrië. Dit was voorafgaand aan de burgeroorlog heel anders, zoals de Amerikaanse politicoloog Michael M. Gunter aangeeft:

*“From being merely a sleepy unimportant backwater in the Kurdish struggle, Syria has suddenly graduated to being not only a burgeoning centre of newly empowered Kurdish nationalism, but even more important, a major flashpoint in the regional geopolitical situation.”*²

Waar over de Koerden in het algemeen redelijk veel geschreven is, heeft de academische wereld de Syrische Koerden lange tijd vrijwel volledig links laten liggen. Slechts enkele publicaties gaan enigszins in op de Syrische Koerden, hun identiteit en geschiedenis.³ Dit gebrek aan aandacht voor de Syrische Koerden komt mede doordat zij een kleine minderheid zijn in Syrië. Schattingen stellen het aantal Koerden op ongeveer 10 procent van de Syrische bevolking, voornamelijk woonachtig in het noorden van het land.⁴ Dat de Syrische Koerden een minderheid vormen in hun land vindt zijn oorsprong in het uiteenvallen van het Ottomaanse Rijk begin twintigste eeuw. Bij de verdeling van de voormalig Ottomaanse gebieden kwam er geen Koerdische staat, maar werden de gebieden waar een meerderheid aan Koerden woonde opgedeeld in vier staten: Turkije, Iran, Irak en Syrië.⁵ De positie van de Koerden ontwikkelde zich vervolgens verschillend in deze landen. In Turkije, het land met de

¹ ‘Strijd om laatste IS-enclave Syrië hervat, Koerden verwachten snelle zege’, NOS (2 maart 2019), <https://nos.nl/artikel/2274168-strijd-om-laatste-is-enclave-syrie-hervat-koerden-verwachten-snelle-zege.html> (geraadpleegd 13 maart 2019).

² Michael M. Gunter, *Out of Nowhere: The Kurds of Syria in Peace and War* (Londen 2014) 103.

³ Zie voor meer informatie over de Koerden bijvoorbeeld: Martin van Bruinessen, *Agha, Shaikh and State: The Social and Political Structures of Kurdistan* (Londen 1992); David McDowall, *Modern History of the Kurds* (Londen 1996). Voor een academische publicaties over de Syrische Koerden voor de burgeroorlog, zie: Kerim Yildiz, *The Kurds in Syria: The Forgotten People* (Londen 2005); Jordi Tejel, *Syria's Kurds: History, Politics and Society* (Londen 2009).

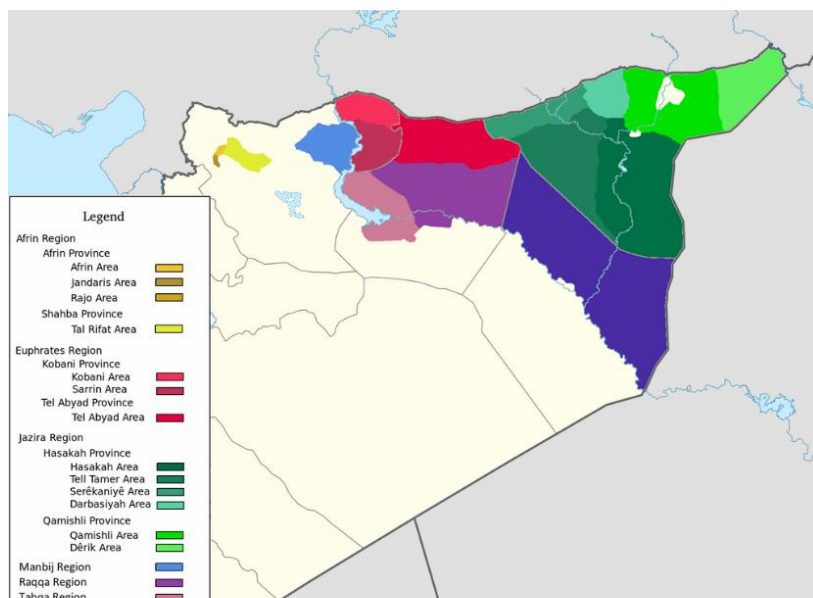
⁴ Gunter, ‘The Kurdish Question’ 1-2. Thomas Schmidinger, *Rojava: Revolution, War and the Future of the Syrian Kurds*, vert. Michael Schiffmann (Londen 2018) 31-36.

⁵ Gunter, ‘The Kurdish Question’. Yildiz, *The Kurds in Syria*, 12-20, Schmidinger, *Rojava*, 37-39.

Overigens waren ook in de toenmalige Sovjet-Unie kleinere gemeenschappen Koerden, maar hun aantal is te gering om in deze scriptie mee te nemen.

grootste populatie Koerden, voert de vaak als marxistisch omschreven Koerdische Arbeiderspartij (PKK) al sinds de jaren tachtig strijd met de regering voor meer autonomie, maar vooralsnog met weinig resultaat.⁶ Ook in Irak proberen Koerden al decennialang meer autonomie te vergaren. Hierin slaagden de Iraakse Koerden in de jaren negentig tot op zekere hoogte door een semiautonome status te verkrijgen in de vorm van de Kurdistan Regional Government (KRG).⁷

In Syrië was de Koerdische beweging voor onafhankelijkheid echter nooit groot. Dit kwam mede doordat de Koerden hier lange tijd verdeeld waren tussen voorstanders van samenwerking met de Iraakse KRG en voorstanders van samenwerking met de Turkse PKK.⁸ De belangrijkste partij die zich richtte op de PKK was de Democratic Union Party (PYD). Toen de kans op autonomie voor de Koerden in Syrië ontstond als gevolg van de burgeroorlog, lukte het de PYD om de overhand te krijgen en ‘out of nowhere’ aan de macht te komen in de gebieden waar Koerden een groot deel van de bevolking uitmaken.⁹ De PYD wist in het noorden van Syrië in eerste instantie drie *kantons*, gebieden met lokaal zelfbestuur, op te zetten en deze gebieden zo grotendeels onder haar bewind te krijgen. Het gebied in Syrië waar een meerderheid aan Koerden woont, wordt als geheel Rojava genoemd. Dit betekent in het Koerdisch ‘richting waar de zon ondergaat’ (oftewel het westen), waardoor het ook wel West-Koerdistan wordt genoemd.¹⁰

Afb. 1: huidige grondgebied van de DSA, met hierin de verschillende kantons aangegeven

⁶ Gunter, ‘The Kurdish Question’, 200-201.

⁷ Ibidem, 201-203.

⁸ Schmidinger, *Rojava*, 80-82.

⁹ Ibidem, 86-93.

¹⁰ Gunter, *Out of Nowhere*, 7; Schmidinger, *Rojava*, 2.

De PYD wist onder andere met behulp van haar militaire tak de People's Protection Unit (YPG) de oorspronkelijke drie kantons gedurende de Syrische burgeroorlog uit te breiden en vrijwel geheel Rojava te veroveren. Hierbij kwamen de Syrische Koerden in conflict met de inmiddels sterk gegroeide ISIS. Met steun van de VS en haar internationale Coalitie tegen ISIS lukte het de PYD zelfs om vrijwel het gehele Syrische grondgebied ten noorden van de Eufraat onder haar bewind te krijgen, alsmede ook enkele gebieden ten westen van deze rivier. Dit veroverde gebied kreeg de naam Democratic Self-Administration of Syria (DSA) en de Syrian Democratic Forces (SDF) werden de officiële strijdkrachten hiervan, hoewel de PYD en de YPG hierin de belangrijkste actor bleven.¹¹

Door de toenemende rol van de PYD in de Syrische burgeroorlog kwamen de Syrische Koerden meer in beeld. Waar voorheen nauwelijks informatie over de Syrische Koerden beschikbaar was, ontstond door deze toenemende rol ook buiten de eigen regio en gemeenschap aandacht voor hen. Zo kwamen de Syrische Koerden steeds meer in het nieuws in 'het Westen'.¹² Daarnaast kon de PYD, door haar nieuwverworven machtspositie, nu ook zelf een beeld uitdragen van de eigen Syrisch-Koerdische identiteit. Dit roept de vraag op of deze mogelijkheid om zichzelf te uiten invloed heeft gehad op de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische identiteit in de internationale gemeenschap. Om het concept identiteit meetbaar te maken zal in dit onderzoek specifiek gekeken worden naar de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis. Over de rol van geschiedenis binnen identiteitsvorming zal in het eerstvolgende hoofdstuk, de Status Quaestionis, verder ingegaan worden. Welk narratief van de Syrisch-Koerdische geschiedenis de PYD uit wil dragen zal geanalyseerd worden aan de hand van bronnen die in ieder geval sinds begin 2017 op de officiële internationale site van de YPG staan. In plaats van naar het effect hiervan op de gehele internationale gemeenschap te kijken, zal dit onderzoek zich focussen op het effect dat deze beeldvorming door de YPG heeft op academische gemeenschap. Op deze methode en de

---

¹¹ Schmidinger, *Rojava*, 101-116.

¹² Tuncay Kardaş en Murat Yeşiltaş, 'Global Politics of Image and the Making of a Legitimate Non-state Armed Actor: Syrian Kurds and 'The Secular West' in Kobane' in: Idem, *Non-State Armed Actors in the Middle East: Geopolitics, Ideology, and Strategy* (Cham 2018) 97-118.

Verder is er in deze scriptie geen ruimte om uitvoerig in te gaan op wat de termen 'Westers' of 'het Westen' inhouden. Het gebruik van beide termen in dit onderzoek komt voort uit de bevindingen in de analyse van dit onderzoek. Hier wordt 'Westers' herhaaldelijk gebruikt om onder andere de VS te beschrijven. Aangezien het doel van deze scriptie is om de representatie van de Syrisch-Koerdische geschiedenis te analyseren zoals deze uitgedragen wordt in de bronnen, zullen in dit onderzoek de termen 'het Westen' of 'Westers' dus ook gebruikt worden als dit zo in de bronnen wordt geformuleerd. Waar een van deze termen wordt gecombineerd met bepaalde aspecten die door de bron worden toegerekend aan het Westen, zullen dit aspecten en de term het Westen, om duidelijk aan te geven dat dit uit de bronnen voortkomt, gecombineerd tussen twee apostroffen worden gezet. Verder zal het gebruik van beide termen zo veel mogelijk beperkt worden.

keuzes die hierin gemaakt zijn zal tevens verder ingegaan worden in de Status Quaestionis. Aan de hand van deze onderzoeksopzet zal de volgende vraag onderzocht worden:

‘Welke invloed heeft het narratief van de YPG gehad op de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis in academische literatuur tussen 2013 en 2018?’

Om deze vraag te beantwoorden wordt allereerst een historiografisch overzicht van de relevante wetenschappelijke literatuur voor dit onderzoek gegeven. In deze Status Quaestionis zal tevens verdere onderbouwing gegeven worden van de gebruikte methode in dit onderzoek. Vervolgens wordt in het eerste hoofdstuk de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis door de YPG op haar site geanalyseerd. In het tweede hoofdstuk worden academische publicaties geanalyseerd op welke thema's terugkomen in hun narratief van de Syrisch-Koerdische geschiedenis. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk onderzocht of dit narratief beïnvloed is door de beeldvorming van de YPG. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd of de veranderingen in het beeld dat tussen 2013 en 2018 in academische literatuur wordt geschetst van de Syrisch-Koerdische geschiedenis, te verklaren zijn door het beeld van de Syrisch-Koerdische geschiedenis dat de YPG uitdraagt sinds ten minste 2017. In de conclusie wordt tevens gereflecteerd op de analyse van deze scriptie en de resultaten die hieruit voort zijn gekomen.

Status Quaestionis

Het centrale thema van dit onderzoek is de Syrisch-Koerdische nationale identiteit. Nationale identiteit is een veelbesproken concept, zowel maatschappelijk als in de academische wereld. Op het wetenschappelijk debat heeft historicus en politicoloog Benedict Anderson grote invloed gehad met zijn boek *Imagined Communities* uit 1983.¹³ Hierin onderzoekt Anderson het ontstaan van natiestaten in Europa in de negentiende eeuw. Hij stelt dat een nationale identiteit een denkbeeldige gemeenschap vormt, aangezien personen met dezelfde nationaliteit die elkaar niet kennen toch een band met elkaar voelen. Aangezien deze gemeenschap denkbeeldig is, kan een nationale identiteit geconstrueerd of gevormd worden door overeenkomsten binnen deze gemeenschap te benadrukken of te creëren.¹⁴ Anderson ziet het concept *print-capitalism* als een centrale factor in de vorming van nationale identiteiten in negentiende-eeuws Europa. De theorie achter dit concept is dat de opkomst van de boekdrukkunst, in de handen van welvarende kapitalisten, ervoor zorgde dat informatie eind achttiende, begin negentiende eeuw bijvoorbeeld via kranten op steeds grotere schaal werd verspreid. Deze informatie werd in een taal gedrukt die voor zo veel mogelijk mensen leesbaar was, waardoor geleidelijk aan een gedeelde taal en gedeelde informatie ontstonden. Hierdoor konden nationale denkbeelden, symbolen én een nationale geschiedenis sneller verspreiden, waardoor uiteindelijk het gevoel van een gezamenlijke identiteit ontstond.¹⁵

Andersons theorie is echter niet toepasbaar op huidige situatie van de Syrische Koerden. Tegenwoordig kan informatie namelijk via onder andere visuele en sociale media makkelijker, sneller en verder verspreid worden dan in de negentiende eeuw. Binnen deze media speelt een gedeelde, nationale taal daarnaast steeds minder een rol.¹⁶ Andersons theorie toepassen op de Syrisch-Koerdische identiteit is daarnaast problematisch in het opzicht dat de Syrische Koerden geen volledige autonome staat hebben én ook onderdeel zijn van een overkoepelende Koerdische identiteit. Enkele wetenschappers hebben daarom recent het concept *print-capitalism* uitgebreid, verfijnd en gemoderniseerd. Zo heeft de Catalaanse politicoloog Marc Sanjaume aangekaart dat Andersons concepten ook toepasbaar zijn op de *stateless nations* met meerdere regionale identiteiten, aan de hand van een analyse van de

---

¹³ Benedict Anderson, *Imagined Communities: Reflection on the Origin and Spread of Nationalism* (3e druk, Londen 2006).

¹⁴ Ibidem, 4-7.

¹⁵ Ibidem, 36 en 39-46

¹⁶ Anderson stipt een vergelijkbaar punt ook aan met zijn concept *long-distance nationalism* in onder andere: Benedict Anderson, *Long-Distance Nationalism: World Capitalism and the Rise of Identity Politics, The Wertheim Lecture* (Amsterdam 1992).

Catalaanse identiteit.¹⁷ Essentieel voor deze bachelorscriptie is daarnaast het onderzoek van communicatiewetenschapper Maya Ranganathan over de rol van moderne media, waaronder politieke sites, in de constructie van een gedeelde nationale geschiedenis bij *stateless nations*:

“In the case of ‘unofficial’ nations, striving as they are to transform themselves into a nation-state and often battling oppression by another nation-state which controls mass education, the media is the only vehicle available for national identity construction and through the media they also combine elements of mass education of which transmission of history is a part.”¹⁸

In haar onderzoek stelt Ranganathan de constructie van een gedeelde geschiedenis centraal bij de vorming van een identiteit. Deze belangrijke rol van geschiedenis in identiteitsvorming wordt tevens onderstreept door psychologen James Liu en Denis Hilton. Zij stellen dat de beeldvorming van de geschiedenis van een bepaalde groepering essentieel is in de vorming van een idee van wat die groepering was, is, maar ook zal zijn. Hierdoor zien zij geschiedschrijving als essentieel middel voor de vorming van identiteit en de normen en waarden die hieraan verbonden zijn.¹⁹ Amerikaanse antropoloog Jonathan Friedman betreft dit op *stateless nations* in zijn onderzoek naar de invloed van geschiedenis op identiteitsvorming. Hij stelt dat de constructie van een identiteit sterk verbonden is met de mogelijkheid van de groepering om zich te kunnen uiten, met name op het gebied van geschiedenis:

“Identity here, is decisively a question of empowerment. The people without history in this view are the people who have been prevented from identifying themselves for others.”²⁰

Hiermee kaart Friedman aan waarom de recente toegenomen machtspositie van de PYD grote invloed kan hebben gehad op haar beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis.

---

¹⁷ Marc Sanjaume, ‘Anderson and the Imagined Nation’, *Debats. Journal on Culture, Power and Society*, 1 (2016) 65–69.

¹⁸ Maya Ranganathan, ‘The Internet and history: An exploration of the transmission of history by political websites’, *South Asia: Journal of South Asian Studies*, 29:2 (2006) 279-292.

¹⁹ James H. Liu en Denis J. Hilton, ‘How the Past Weighs on the Present: Social representations of history and their role in identity politics’, *British Journal of Social Psychology* 44:4 (2005) 537-556, aldaar 537.

²⁰ Jonathan Friedman, ‘The Past in the Future: History and the Politics of Identity’, *American Anthropologist* 94:4 (1992) 837-859, aldaar 537.

Bovenstaande publicaties analyseren echter slechts de rol van de representatie van geschiedenis op identiteitsvorming binnen het eigen volk, maar nog niet welk effect dit heeft op de beeldvorming van deze identiteit bij anderen. Met betrekking tot de Syrische Koerden toont onderzoek van de Turkse politicologen Tuncay Kardaş en Murat Yeşiltaş de invloed aan van de strijd om de stad Kobani tegen ISIS vanaf september 2014 op de beeldvorming van Rojava in het Westen.²¹ Zij analyseren in dit onderzoek voornamelijk de beeldvorming van deze gebeurtenis door Koerdische of andere lokale nieuwsbronnen en hoe dit terugkomt in ‘Westers’ nieuws. Deze bachelorscriptie bouwt hierop voort en focust zich op de invloed die bronnen van de meest invloedrijke Syrisch-Koerdische groepering in Rojava, de PYD, hebben op de beeldvorming binnen de academische gemeenschap.

Methodologie

Zoals aangegeven in de inleiding wordt in dit onderzoek de officiële internationale site van de YPG, de militaire tak van de PYD, geanalyseerd om te onderzoeken welk beeld de PYD uit wil dragen van de Syrisch-Koerdische geschiedenis.²² Dit onderzoek focust allereerst op een online bron omdat uit onderzoek van Ranganathan blijkt dat (politieke) sites voor *stateless nations*, zoals de Syrische Koerden, een van de weinige manieren zijn waarmee zij een nationale identiteit kunnen representeren en deze kunnen communiceren naar haar inwoners en de buitenwereld. De opkomst van de PYD tijdens de Syrische burgeroorlog heeft haar in de positie gesteld om tijdens de onderzochte periode van 2013 tot 2018 een eigen beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis te creëren en deze via dergelijke sites uit te dragen. De informatie op de site van de YPG was in ieder geval beschikbaar vanaf februari 2017 en is sindsdien niet meer veranderd.²³ Deze site toont dus in ieder geval het narratief van de YPG tijdens deze periode, maar mogelijk ook van daarvoor. Andere officiële Engelstalige internetbronnen van de PYD, dan wel de YPG, stammen uit dezelfde periode óf geven geen informatie over de Syrische Koerdische geschiedenis.²⁴ De focus van dit

²¹ Kardaş ‘Global Politics of Image’.

²² Om precies te zijn: in dit onderzoek zijn alle bronnen van de site <http://ypg-international.org/rojava/> geanalyseerd. De site van de YPG bevat hoofdzakelijk achtergrondinformatie over Rojava en overlijdensberichten van gesneuvelde YPG-soldaten. Dit onderzoek zal zich focussen op deze eerste categorie. Interessant aan deze achtergrondinformatie is dat deze niet alleen uit officiële stukken van de YPG en PYD bestaat, maar dat hierin ook bronnen worden aangeraden van externe sites..

²³ Dit valt te achterhalen door gebruik van de site <https://archive.org/web/>. Sites als <http://carbodate.cs.odu.edu/> geven eenzelfde resultaat.

²⁴ De officiële site van de PYD is bijvoorbeeld pas met zekerheid online actief vanaf mei 2017: <http://pydrojava.net/english/>. Twitteraccounts van zowel de PYD als de YPG gaan verder terug (respectievelijk juni 2012: https://twitter.com/pyd_rojava, en augustus 2014: <https://twitter.com/defenseunits>), maar bevatten nauwelijks tot geen informatie die bruikbaar is voor de analyse van dit onderzoek.

onderzoek ligt op Engelstalige bronnen omdat het doel van deze bachelorscriptie is om de mogelijke invloed van deze bronnen op de academische gemeenschap te onderzoeken, als onderdeel van de internationale gemeenschap. Daarom worden bronnen onderzocht die specifiek gericht zijn op een internationaal publiek. Dit maakt de site van de YPG meer geschikt dan andere bronnen van de PYD, aangezien deze site precies is opgezet om het narratief van de YPG over de Syrisch-Koerdische geschiedenis te representeren richting een Engelstalig, internationaal publiek:

*“YPG international is an official information portal for the Rojava Revolution and People’s Defence Units (YPG). We provide first-hand information for everyone who is interested in our struggle, in people’s revolution of Rojava, in Kurdistan and in a democratic Syria”.*²⁵

Tevens worden in dit onderzoek academische bronnen geanalyseerd op het beeld dat zij schetsen van de Syrisch-Koerdische geschiedenis. Hiervoor is ten eerste gekozen omdat er weinig tot geen bronnen zijn over de Syrische Koerden in het begin van de Syrische burgeroorlog, laat staan bronnen die ingaan op hun geschiedenis. Door dit gebrek aan bronnen die representatief zijn voor de gehele internationale gemeenschap, zijn bronnen geanalyseerd die enkel representatief zijn voor de academische gemeenschap. Er is namelijk zowel een academische publicatie beschikbaar uit het begin van de Syrische burgeroorlog, als een meer recent wetenschappelijk werk. Om te beginnen is het boek *Out of Nowhere* van Amerikaanse politicoloog Michael M. Gunter geanalyseerd, dat geschreven is in oktober 2013.²⁶ Door een boek uit deze periode te analyseren komt het ontstaan van de Syrische burgeroorlog en wat hiertoe leidde wel voor in het narratief, maar is het wel geschreven voordat de PYD de machtspositie bezat om een eigen beeld van de Syrisch-Koerdische geschiedenis uit te dragen aan een breed internationaal publiek. Het tweede academische werk dat is geanalyseerd in dit onderzoek is het boek *Rojava: Revolution, War and the Future of Syria’s Kurds* van de Oostenrijkse politicoloog Thomas Schmidinger, geschreven in begin 2018.²⁷ Dit is de meest recente, uitgebreide publicatie over de Syrische Koerden en hun geschiedenis, die is uitgekomen nadat de site van de YPG online ging. Dit maakt deze publicatie geschikt om te onderzoeken of de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis van de YPG, of

---

²⁵ YPG-international, ‘About’, <http://ypg-international.org/about/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

²⁶ Gunter, *Out of Nowhere*, 85.

²⁷ Schmidinger, *Rojava*, VIII.

overkoepelend de PYD, invloed heeft gehad op het narratief in dit boek. Hierbij gaat het niet om de directe invloed van deze site. Schmidinger heeft voor zijn onderzoek deze site immers niet gebruikt. Het beeld van de Syrisch-Koerdische identiteit dat uitgedragen wordt op de site van de YPG wordt enkel gebruikt als voorbeeld van de beeldvorming van de PYD in deze periode. De achterliggende vraag van dit onderzoek is of deze beeldvorming in het algemeen, direct of indirect, invloed heeft gehad op het narratief van Schmidinger.

Daarnaast is voor de academische bronnen gekozen omdat hierin een divers pallet aan bronnen wordt geanalyseerd. Hierdoor is de kans groter dat de informatie die de PYD heeft verspreid, via onder andere haar online media, is meegenomen in de analyse van Schmidinger. Het verschil in de beschikbaarheid van informatie blijkt onder andere uit de bronnen die Gunter analyseert. Zijn bronnencorpus bestaat vrijwel volledig bestaan uit andere academische publicaties of hier en daar een nieuwsartikel bij de meer recente ontwikkelingen.²⁸ Schmidinger maakt in zijn boek daarentegen niet alleen gebruik van wetenschappelijke publicaties en nieuwsartikelen, maar ook persoonlijke interviews met Syrische Koerden.²⁹ Natuurlijk is de keuze voor bepaalde bronnen in deze onderzoeken niet volledig bepaald door welke informatie beschikbaar is, maar het speelt zeker een rol. Vandaar dat in deze scriptie besloten is om academische publicaties als bron te analyseren en hiermee de mogelijke invloed van de sterke beeldvorming in Syrisch-Koerdische media na te gaan.

In het komende hoofdstuk worden allereerst de artikelen op de site van de YPG onderzocht om te analyseren welke thema's terugkomen in het beeld dat zij uit willen dragen van de Syrisch-Koerdische geschiedenis. Vervolgens wordt geanalyseerd wat de verschillen zijn tussen de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis door Gunter en door Schmidinger aan de hand van thema's die vaak terugkomen in hun beschrijving. Uiteindelijk zal geanalyseerd worden of de thema's die Schmidinger behandelt en die verschillen met de thema's in Gunters narratief, overeenkomen met de thema's die de YPG centraal stelt in haar geschiedschrijving. Als dit het geval is, dan zal geconcludeerd worden dat de mogelijkheid voor de PYD om een eigen beeld van de Syrisch-Koerdische identiteit uit te dragen invloed heeft gehad op de beeldvorming in academische bronnen en daarmee op de academische gemeenschap.

---

²⁸ Gunter, *Out of Nowhere*, 129-151.

²⁹ Schmidinger, *Rojava*, 262-276.

Hoofdstuk 1: YPG-bronnen

Het eerste thema dat opvalt bij de beschrijving van de Syrisch-Koerdische geschiedenis in de bronnen op de site van de YPG is de nadruk op de onrechtvaardigheid die de Koerden historisch is aangedaan. Dit thema komt in vrijwel elke bron terug met termen als uitbuiting, onderdrukking, uitsluiting en zelfs etnische zuivering. Het niet mogen uiten van de eigen cultuur en het gebrek aan vrijheid voor de Syrische Koerden wordt vaak aangekaart als een meer algemene manier waarop hen onrecht is aangedaan in het verleden. Daarnaast wordt er ook herhaaldelijk gesproken over specifiek beleid tegen de Syrische Koerden. Zo komt de arabisering van de Koerdische gebieden in Syrië herhaaldelijk terug en stellen enkele artikelen dat veel Syrische Koerden van hun burgerschap beroofd zijn.³⁰ Het beeld van een geschiedenis vol ellende komt misschien nog wel het best naar voren in het stuk *Canton Based Democratic Autonomy of Rojava* van het *Kurdistan National Congress* (KNK):

“The position of the Kurds in the 20th century was that they were the ultimate victims of modern history and that they were passive actors under the manipulation of others.”³¹

Door een geschiedenis vol onrechtvaardigheid uit te dragen worden de Syrische Koerden in een slachtofferrol geplaatst. Hierdoor ontstaat bij het lezen van de bronnen een gevoel van sympathie en medelijden voor de Koerden, die enkel zich sterk maken voor meer rechten en meer vrijheid. Opvallend genoeg zijn niet alleen de Syrische regimes en Assad de boosdoener in het narratief van veel van deze bronnen. Met name Turkije, maar ook het Westen en soms zelfs de Iraakse Koerden moeten het in de bronnen ontgelden. Zo wordt in de bron van het KNK niet alleen Assad als onderdrukker weggezet, maar ook Turkije, Iran, de Syrische oppositie, ISIS én de Kurdistan Democratic Party (KDP) uit Iraaks Koerdistan.³²

Het afzetten van de Koerden of de Syrische Koerden, afhankelijk van de situatie, tegen andere groeperingen of identiteiten is het tweede terugkerende thema in de bestudeerde bronnen. Hierbij wordt het Koerdische volk als geheel vaak afgezet tegen Turkije of eventueel het Westen. Op basis van deze bronnen ontstaat een beeld van een verenigde Koerdische geschiedenis. In bronnen over de Syrische Koerden wordt echter vaak gesproken in een meer

³⁰ Dit komt onder andere duidelijk naar voren in: Janet Biehl, ‘Impressions of Rojava: A report of the Revolution’, *ROAR Magazine* (16 december 2014); David Graeber en Pinar Ögünç, ‘No. This is a Genuine Revolution’, *Z-net* (26 december 2014).

³¹ Kurdistan National Congress, *Canton Based Democratic Autonomy of Rojava* (Brussel 2014).

³² Ibidem.

regionale context, waarbij het Syrische regime, ISIS of de Iraaks Koerdistan negatief afgebeeld worden. Deze bronnen geven hierdoor een beeld van een Koerdische geschiedenis met veel interne tegenstellingen tussen de Koerden in Syrië, Turkije of Irak. Hierbij worden de Turkse en Syrische Koerden echter vaak wel als historische ‘broeders’ afgebeeld. De Iraakse Koerden daarentegen worden beschreven als de partner van de onderdrukkende Turkse staat, bijvoorbeeld in een gezamenlijk embargo dat zij in hebben gesteld tegen Rojava om de invloed van de Syrische Koerden in te perken.³³ Dat de bronnen op de site van de YPG tegelijkertijd een beeld geven van een gemeenschappelijke Koerdische gemeenschap, maar ook een gemeenschap met interne strubbeling komt erg tegenstrijdig over. Dit lijkt erop te wijzen dat de YPG en PYD proberen om het idee te creëren dat zij voor de gehele Koerdische bevolking staan, maar dat zij hun beeld van de Koerdische identiteit niet kunnen rijmen met dat van de KRG. Het zich afzetten tegen andere groeperingen en hen hierbij een negatief beeld toedragen, draagt extra bij aan de slachtofferrol die terugkomt in veel bronnen. Dit blijkt heel duidelijk uit het artikel *Why Kobani did not fall* van de Koerdische Dilar Dirik:

“Surrounded by the dark flag of ISIS, the bloodthirsty Assad-regime, the vicious Turkish state, a suffocating embargo, cold-blooded foreign policy calculations by global hegemonic powers, ethnic tensions, and sectarian wars.”³⁴

De Syrische Koerden worden echter niet alleen afgezet tegen andere groeperingen. De Syrisch-Koerdische identiteit en de waarden die zij historisch heeft ontwikkeld worden ook regelmatig als alternatief beschreven tegenover de slechte waarden in Syrië, het Midden-Oosten of zelfs wereldwijd. Dit komt ook terug in Diriks artikel:

“to create an alternative system to the global capitalist, male-dominated nation-state paradigm, by advocating regional autonomy through women's liberation and in cooperation with all peoples of the region.”³⁵

---

³³ Voorbeelden hiervan zijn: Janet Biehl, ‘Impressions of Rojava: A report of the Revolution’, *ROAR Magazine* (16 december 2014); Dilar Dirik, ‘The ‘other’ Kurds fighting the Islamic State’, *Al Jazeera* (2 september 2014), <https://www.aljazeera.com/indepth/opinion/2014/09/other-kurds-fighting-islamic-stat-2014928753566705.html> (geraadpleegd 13 maart 2019); Michael Knapp, ‘Rojava – the formation of an economic alternative: Private property in the service of all’, *Peace in Kurdistan*, vert. Richard Braude, <https://peaceinkurdistancampaign.com/2015/02/06/rojava-the-formation-of-an-economic-alternative-private-property-in-the-service-of-all/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

³⁴ Dilar Dirik, *Why kobani did not fall*, *International Journal of Socialist Renewal* (15 januari 2015), <http://links.org.au/node/4271>.

³⁵ *Ibidem*.

Zoals in bovenstaand citaat beschreven, bestaat dit narratief vooral uit retoriek tegen het kapitalisme, authoritarianisme en zelfs nationalisme. Dit laatste klinkt misschien tegenstrijdig, aangezien deze beschrijving van de Syrisch-Koerdische geschiedenis onderdeel is van de constructie van een Syrisch-Koerdische (nationale) identiteit. Toch wordt de Syrisch-Koerdische identiteit in veel bronnen afgezet tegen ‘nationalism and sectarianism’ om aan te tonen dat de Syrisch-Koerdische identiteit inclusief is en gericht is op diversiteit.³⁶ Door het afzetten van de Syrische Koerden tegen het kwaad van deze ideologieën en waarden, of tegen het kwaad van andere groeperingen in het heden en het verleden wordt een beeld gecreëerd van de Syrisch-Koerdische identiteit als moreel superieur.

Ook ‘het Westen’ moet het in veel bronnen dus ontgelden. Hierbij gaat het er vaak om dat het Westen de Koerden aan hun lot overlaat en marginaliseert. Met name de VS wordt afgebeeld als boosdoener die de Koerden historisch vaak in de steek heeft gelaten uit eigenbelang. Daarnaast bekritisieren veel van de artikelen de houding van de VS tegenover de PKK, die door de VS al decennialang als terroristische organisatie wordt beschouwd en bestreden.³⁷ Veel bronnen stellen echter juist dat de PYD dezelfde normen en waarden nastreeft als ‘het Westen’ en deze houding van het Westen dus onterecht is. Zo wordt in *Safe Haven in Syria*, een officieel stuk van de DSA, het volgende gesteld:

“We believe that our model is based on the same values as to which the peace and stability of the free world is built on. It is our aim to strengthen the political cooperation with the free world in order to work together for peace in Syria.”³⁸

Deze handreiking richting de VS, het Westen of ‘the Free World’ op basis van de gedeelde normen en waarden, zoals vrede, vrijheid en democratie, die de Syrische Koerden historisch altijd hebben nagestreefd kan gezien worden als het derde thema in de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis in de geanalyseerde bronnen. Dit thema komt echter minder

---

³⁶ Dit komt bijvoorbeeld duidelijk naar voren in: Dilar Dirik, ‘The ‘other’ Kurds fighting the Islamic State’, *Al Jazeera* (2 september 2014), <https://www.aljazeera.com/indepth/opinion/2014/09/other-kurds-fighting-islamic-stat-2014928753566705.html> (geraadpleegd 13 maart 2019);; David Morgan, ‘The Struggle against ISIS in Historical Perspective’, *Live Encounters* 5:12(1) (2014) 50-61; Peace in Kurdistan, ‘Peace, Equality and Self-Determination: The Kurds take the Lead in proposing a New Way for Syria’, <https://peaceinkurdistancampaign.com/resources/pik-campaign-statements/peace-equality-and-self-determination-the-kurds-take-the-lead-in-proposing-a-new-way-for-syria/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

³⁷ Een duidelijk voorbeeld van een dergelijk artikel is David Morgan, ‘The mirage of ISIS’, *Live Encounters* 5:10 (2014) 14-27.

³⁸ YPG-international, ‘Safe Haven in Syria – The Democratic Self-Administration of Rojava’, <https://ypginternational.blackblogs.org/2016/07/01/safe-haven-in-syria-the-democratic-self-administration-of-rojava/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

vaak terug dan de eerdere thema's en is sterk afhankelijk van de bron. Voornamelijk de recentere bronnen zoeken veel meer interactie met het Westen.³⁹ Dit zou er op kunnen wijzen dat dit thema naarmate de burgeroorlog vorderde een grotere rol is gaan spelen in de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis door de YPG omdat zij in grotere mate afhankelijk werden van de steun van de VS. Hoe dan ook wordt in deze bronnen een beeld van de Syrische-Koerdische identiteit gevormd die gericht is op vrede, vrijheid en democratie, vergelijkbaar met de waarden in het Westen.

In een aantal andere bronnen wordt echter aanspraak gemaakt op een totaal andere groeperingen, namelijk op mensen met een radicaal-links gedachtegoed.⁴⁰ Deze bronnen gaan vooral over hoe de geschiedenis van de Syrische Koerden een voorbeeld is van hoe de strijd tegen het kapitalisme zal zegenvieren, waarbij actief steun gevraagd wordt aan radicaal-linkse sympathisanten.⁴¹ Het artikel *The Experiments of Rojava and Northern Kurdistan (Turkey)* geschreven door Zaher Baher op anarkismo.net is hier een goed voorbeeld van. In zijn artikel plaatst Baher het systeem van Rojava in een geschiedenis van sociale revoluties door het volk tegen de elite. Het artikel is zeer activistisch en prijst de strijd van de Koerden in zowel Syrië als Turkije tegenover het verderf dat de huidige regimes daar zaaien. Hij benadrukt dat deze strijd de internationale steun nodig heeft vanuit linkse hoek, maar stelt ook dat deze steun al groeiende is:

*"[...] people are now aware they are living under brutal systems with a vast majority of them deprived of their basic rights. I am hopeful that this raising of consciousness can be increased and this will push people to further stand up for their rights and fight back against the present system - to change it to a better world. A world of socialism/anarchism."*⁴²

³⁹ Deze boodschap komt duidelijk naar voren in Johannes de Jong, 'A new, Free Middle East is Rising from the Ashes of Syria's Civil War', *The Stream* (1 april 2016), <https://stream.org/free-middle-east-rising-ashes-syria-civil-war-geneva-ignoring/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

⁴⁰ De term 'radicaal-links' wordt in deze scriptie gehanteerd omdat in deze bron én de bronnen van het volgende cluster beroep wordt gedaan op verschillende groeperingen, zoals (libertair) socialisten, anarchisten en communisten. De scheidslijnen tussen deze groepen zijn in de verschillende bronnen moeilijk te bepalen, dus zij zullen in dit onderzoek samengevoegd worden onder de overkoepelende term 'radicaal links' omdat deze term in een van de bronnen gehanteerd wordt en een breed scala aan groeperingen kan omvatten: Strangers in Tangled Wilderness, 'A Mountain River has many Bends: an Introduction to the Rojava Revolution' in: Idem, *A Small Key Can Open a Large Door* (Chico 2015) 1-39, aldaar 5.

⁴¹ Artikelen in deze lijn zijn onder andere: Trevor Rayne, 'Victory in Kobane', *Revolutionary Communist Group* (12 februari 2015), <http://www.revolutionarycommunist.org/middle-east/me/3902-vi120215> (geraadpleegd 13 maart 2019); Strangers in Tangled Wilderness, 'A Mountain River', 1-39.

⁴² Zaher Baher, 'The Experiments of Rojava and Northern Kurdistan (Turkey) for Launching the Social Revolution left no doubt it has to start from Building the Local Groups', *Anarkismo.net* (7 februari 2015), <http://www.anarkismo.net/article/27864> (geraadpleegd 13 maart 2019).

Deze oproep voor steun aan Rojava, en soms ook de Turkse Koerden, is een vierde thema in de bronnen op de site van de YPG. Dit thema komt waarschijnlijk voor uit de marxistische achtergrond van de PKK en de PYD. Dat in de bronnen zowel aanspraak op radicaal-links wordt gemaakt tegen het kapitalistische Westen, maar tegelijk ook juist aanspraak wordt gemaakt op het Westen om de Syrische Koerden te steunen is wel opvallend. Mogelijk komt dit juist omdat de relatie met het Westen, met name de VS, erg wankel is door de relaties die zij hebben met Turkije, waardoor de PYD nog steeds veel belang heeft bij de samenwerking met de PKK. Het laat in ieder geval zien dat het radicaal-linkse gedachtegoed van de PKK ook tegenwoordig nog een grote rol speelt voor de PYD. Door dit thema wordt de Syrisch-Koerdische geschiedenis geportretteerd als een strijd tegen zowel het kapitalisme, als ook autoritarianisme.

De oproepen richting het Westen en richting linkse groeperingen gaan in vrijwel alle bronnen samen met het beeld dat de Syrische Koerden in het verleden altijd op zichzelf aangewezen zijn geweest en desondanks op glorieuze wijze hebben weten te overleven. Ook worden de normen en waarden die ze hierdoor hebben ontwikkeld als superieur afgebeeld. Dit vijfde thema komt echter ook terug in bronnen zonder directe oproep richting het Westen of radicaal-links. De Syrisch-Koerdische identiteit en het systeem dat hieruit voortkomt worden hierin als ‘nieuw’ en ‘alternatief’ beschreven, dat een voorbeeld kan zijn aan de wereld over hoe het ook kan.⁴³ Dit beeld wordt met name afgezet tegen ISIS en andere jihadistische bewegingen waar de Koerden heldhaftig strijd tegen leveren. Zo ook in het artikel *The struggle against ISIS in historical perspective* van David Morgan:

“The struggle against ISIS that has crystallised around Kobane is another historic moment where two different competing world views are coming into deadly conflict: the secular, modernising humanitarianism that is represented by Kobane – a modern Stalingrad – and the forces of atavistic darkness and utterly merciless brutality represented by ISIS.”⁴⁴

---

⁴³ Dit komt duidelijk naar voren in onder andere: David Morgan, ‘The mirage of ISIS’, *Live Encounters* 5:10 (2014) 14-27; David Graeber en Pinar Ögünç, ‘No. This is a Genuine Revolution’, *Z-net* (26 december 2014), <https://zcomm.org/znetarticle/no-this-is-a-genuine-revolution/> (geraadpleegd 13 maart 2019); Dilar Dirik, Why kobani did not fall, *International Journal of Socialist Renewal* (15 januari 2015), <http://links.org.au/node/4271>.

⁴⁴ Morgan, ‘The Struggle against ISIS’, 52.

Morgan presenteert het systeem van Rojava als een alternatieve manier waarop het Midden-Oosten in de toekomst eruit zou kunnen zien, in plaats van de chaos die er volgens hem door het Westers kapitalisme nu heerst. Hij probeert hierbij de lezer ervan te overtuigen dat het slagen van het project in Rojava niet alleen de Koerden aangaat, maar een zaak is die invloed heeft op de gehele wereld. Het bestaan van Rojava laat volgens hem immers aan de wereld zien dat het mogelijk is om iets te doen voor de ‘armen en onderdrukten’ en om democratie te creëren in het Midden-Oosten. Opvallend is dat Morgan zich zowel richt op het Westen om steun te vragen voor de ‘seculiere’ en ‘democratische’ Syrische Koerden tegenover het kwaad van ISIS, als op linkse groeperingen door vergelijkingen tussen de Koerden en de glorie van de Sovjets. Centraal in zijn artikel staat echter hoe de Syrische Koerden momenteel al op eigen houtje geschiedenis aan het schrijven zijn op basis van een systeem dat een voorbeeld kan zijn voor de hele wereld.⁴⁵

Het Syrisch-Koerdisch systeem waar in veel bronnen uitgebreid over gesproken wordt zal in dit onderzoek *democratisch confederalisme* worden genoemd en is het zesde terugkerende thema.⁴⁶ Dit concept komt voort uit het gedachtegoed van PKK-leider Abdullah Öcalan, waarmee opnieuw duidelijk wordt hoe groot de invloed van de historische samenwerking met de PKK nog is. Wat *democratisch confederalisme* precies inhoudt wordt echter niet volledig duidelijk in de bronnen. Een precieze uitleg is ook niet noodzakelijk, omdat het beeld dat uit de artikelen naar voren komt veelal door de context duidelijk wordt. Zo ook in het artikel *Rojava – the Formation of an Economic Alternative* geschreven door de Duitser Michael Knapp. Hij zet het systeem van *democratisch confederalisme*, dat geïmplementeerd is in Rojava, af tegen het idee van de natiestaat. Hiermee creëert hij een verschil tussen de focus van de Syrisch Koerdische identiteit die inclusief is richting diversiteit, tegenover de intolerantie van een natiestaat die gefocust is op de verschillen tussen etniciteiten. Daarnaast is het participatieve systeem van *democratisch confederalisme* volgens hem een alternatief voor de historische kapitalistische oppressie van de lagere klasse.⁴⁷ Knapp stelt dat Rojava juist door dit nieuwe systeem vooruitgang en economische ontwikkeling heeft

⁴⁵ Morgan, ‘The Struggle against ISIS’.

⁴⁶ De termen *democratisch confederalisme* en *democratische autonomie* worden door elkaar heen gebruikt, waardoor in deze scriptie vanaf dit moment voor de duidelijkheid enkel van *democratisch confederalisme* wordt gesproken. Kort samengevat is dit systeem van *democratisch confederalisme* een systeem van kleinschalige directe democratie, met vertegenwoordiging op geleidelijk hogere niveaus zonder dat hier een hiërarchie in zit. Hierbij staan volledige vrijheid van meningsuiting en het vredig samengaan van verschillende culturen centraal. De nadruk ligt hierin dus op diversiteit, in tegenstelling tot de nadruk op nationaliteit in natiestaten. Voor een verdere uitleg zie onder andere: Abdullah Öcalan, *Democratic Nation* (Neuss 2016).

⁴⁷ Michael Knapp, ‘Rojava – the Formation of an Economic Alternative: Private property in the Service of All’, *Peace in Kurdistan*, vert. Richard Braude, <https://peaceinkurdistancampaign.com/2015/02/06/rojjava-the-formation-of-an-economic-alternative-private-property-in-the-service-of-all/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

doorgemaakt de afgelopen jaren, waardoor het ‘anti-Koerdisch beleid van Assad’ teniet is gedaan. Vervolgens contrasteert hij het *democratisch confederalisme* van Rojava en de economische ontwikkeling die hier volgens hem uit voort kwam met de economische ontwikkeling van de KRG. Hij benadrukt hierbij dat de KRG voor deze economische ontwikkeling afhankelijk is van Europa en de VS en het verschil tussen rijk en arm in dit gebied steeds groter wordt.⁴⁸ Hiermee plaatst Knapp de KRG binnen het kapitalistische systeem dat hij verafschuwt en looft hij het alternatieve systeem van *democratisch confederalisme* van de Syrische Koerden:

“The project of democratic confederalism and indeed the daily achievements fought for in Rojava are examples that another world, separate from capitalist exploitation, is possible”.

Hiermee somt Knapp in één zin veel van de thema’s die centraal staan in de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis en de identiteit die hieruit voortkomt in de bronnen op de site van de YPG op.

Het laatste thema komt in Knapp zijn artikel echter minder vaak terug: de Syrisch-Koerdische strijd voor vrouwenrechten. Meerdere bronnen op de site van de YPG zijn specifiek gewijd aan dit thema.⁴⁹ Deze bronnen focussen op de belangrijke rol van vrouwen in de geschiedenis van de Syrische Koerden en de Koerdische geschiedenis in het algemeen. Dit wordt gecontrasteerd met het patriarchale klassensysteem dat vrouwen al millennia lang onderdrukt in veel andere delen van de wereld. Deze artikelen stellen zelfs dat dit de uiteindelijke basis is van de problemen die momenteel heersen in het Midden-Oosten. Vervolgens wordt ook hier het systeem van *democratisch confederalisme* als oplossing hiervoor gepresenteerd.⁵⁰ Deze focus op vrouwenrechten zou dan ook als onderdeel van

⁴⁸ Michael Knapp, ‘Rojava – the Formation of an Economic Alternative: Private property in the Service of All’, *Peace in Kurdistan*, vert. Richard Braude, <https://peaceinkurdistancampaign.com/2015/02/06/rojava-the-formation-of-an-economic-alternative-private-property-in-the-service-of-all/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

⁴⁹ Zie bijvoorbeeld: Roj Women’s Association, *A Woman’s Struggle: Using Gender Lenses to Understand the Plight of Women Human Rights Defenders in Kurdish Regions in Turkey* (Londen 2012); Peace in Kurdistan, ‘Women’s solidarity delegation to North Kurdistan’, <https://peaceinkurdistancampaign.com/activities/delegations/womens-solidarity-july-2012/> (geraadpleegd 13 maart 2019); Abdullah Öcalan, *Liberating Life: Womans Revolution* (Neuss 2013); Margaret Owen, ‘Briefing on visit to Rojava’, *Peace in Kurdistan* (9 januari 2014), <https://peaceinkurdistancampaign.com/2014/01/09/margaret-owen-briefing-on-visit-to-rojava/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

⁵⁰ Dit betreft de bronnen: Abdullah Öcalan, *Liberating Life: Womans Revolution* (Neuss 2013); Margaret Owen, ‘Briefing on visit to Rojava’, *Peace in Kurdistan* (9 januari 2014),

democratisch confederalisme gerekend worden, maar er wordt zo veel nadruk op gelegd in de bronnen op de YPG-site dat dit als losstaand thema gerekend zal worden in deze analyse. Door te focussen op vrouwenrechten staat de Syrisch-Koerdische identiteit in scherp contrast met veel andere identiteiten in de regio, met name ten opzichte van het beeld dat ISIS uit probeert te dragen. Dit is een belangrijke reden dat de Syrische Koerden meer aandacht hebben gekregen in de Westerse media.⁵¹ Door de rol van vrouwen in de Koerdische geschiedenis te benadrukken wordt daarnaast het beeld versterkt dat de Syrisch-Koerdische identiteit zich wel richt op mensenrechten en inclusiviteit, in tegenstelling tot bijvoorbeeld de Syrische regimes. Hierdoor mag de invloed van dit laatste thema niet worden onderschat.

Concluderend zijn er ruwweg een zevental thema's te ontwaren in de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis door de bronnen op de site van de YPG. Het belangrijkste thema is de onderdrukking en andere onrechtvaardige behandelingen die de Koerden in het algemeen, en de Syrische Koerden sinds het ontstaan van Syrië, hebben moeten verduren. Hierbij worden de Syrische Koerden vaak afgezet tegen de kwade andere groeperingen. De Syrische Koerden worden het meest afgezet tegen Turkije, de Syrische regimes en ISIS, maar ook Iraaks Koerdistan wordt soms in kwaad daglicht gezet. Hierdoor komt er een beeld naar voren van een complexe Koerdische identiteit met interne strubbelingen. De Syrisch-Koerdische identiteit wordt ook gedistantieerd van het kapitalistische Westen, maar een aantal bronnen stellen wel dat de Syrische Koerden dezelfde normen en waarden hebben als het Westen. Daarnaast wordt aanspraak gemaakt op een radicaal-linkse traditie in de Syrische-Koerdische geschiedenis. Een veel terugkerend thema is tevens het superieure alternatieve systeem dat in Rojava is ontstaan uit door de glorieuze strijd die de Syrische Koerden hiervoor hebben geleverd. Dit systeem van *democratisch confederalisme* en de vrouwenrechten die hierin sterk naar voren komen zijn afsluitend de laatste twee thema's die een belangrijke rol spelen in de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis door de bronnen op de site van de YPG.

<https://peaceinkurdistancampaign.com/2014/01/09/margaret-owen-briefing-on-visit-to-rojava/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

⁵¹ Kardaş 'Global Politics of Image'.

Hoofdstuk 2: academische bronnen

Gunter

*“On 19 July 2012 the previously almost unheard-of Syrian Kurds suddenly emerged as a potential game changer in the Syrian civil war and what its aftermath might hold for the future in the Middle East”.*⁵²

De eerste zin van Michael Gunters boek *Out of Nowhere* en tevens de titel van dit boek zelf verraden al direct een belangrijk thema in zijn beschrijving van de Syrisch-Koerdische geschiedenis. Gunter schetst namelijk een beeld van de Syrische Koerden als ‘Forgotten people’.⁵³ Hij stelt herhaaldelijk dat de afgelopen eeuw niet tot nauwelijks informatie is gepubliceerd over de Syrische Koerden, zowel door officiële kanalen zoals bijvoorbeeld de Syrische regering, als door academici. Hij wijdt dit gebrek aan informatie deels aan de verdeeldheid onder de Koerdische partijen, een thema waar later op teruggekomen zal worden, maar met name aan de onderdrukking van de Syrische Koerden door de verschillende regimes in dat land de afgelopen eeuw.⁵⁴ Deze onderdrukkende, onrechtvaardige manier waarop de Syrische Koerden behandeld zijn kan als tweede thema gezien worden en loopt als een rode draad door Gunters beschrijving van hun geschiedenis:

*“During the past century it might be said that the Kurds in Syria have suffered under a form of sequential triple colonialism: first, the Ottoman empire until 1918; the French until 1946; and subsequently the Arabs once Syria gained its independence”.*⁵⁵

Hoewel hij deze uitspraak in het vervolg van zijn boek enigszins afzwakt omdat Koerden onder de Ottomaanse en Franse heerschappij wel enige rechten hadden, komt de onderdrukking onder de verschillende Syrische regimes herhaaldelijk aan bod. Gunter bespreekt het beleid van veel van de Syrische regimes om de Koerdische cultuur in te dammen de afgelopen zeventig jaar uitgebreid. Hij geeft hierbij specifiek aandacht aan een drietal gebeurtenissen die hij hiermee centraal stelt in de geschiedenis van de Syrische

---

⁵² Gunter, *Out of Nowhere*, 1.

⁵³ Deze term komt van Kerim Yildiz, naar zijn boek “the kurds in Syria: the forgotten people”, maar Gunter maakt er ook gebruik van in zijn tweede hoofdstuk “the forgotten”.

⁵⁴ Gunter, *Out of Nowhere*, 19-28, 40-41 en 103.

⁵⁵ Ibidem, 7.

Koerden. Om te beginnen benadrukt de Amerikaanse auteur de invloed van de bioscoopbrand in Amûdê in 1960. Hierbij kwamen meer dan 200 Koerdische kinderen om, waar veel Syrische Koerden het regime nog steeds de schuld van geven. De ‘Hasakah-census’ van 1963 raakte een nog grotere groep Koerden, doordat volgens Gunter duizenden Syrische Koerden door deze census als ‘buitenlander’ (*ajanib*) of ‘staatloos’ (*maktoumeen*) werden bestempeld. Hierdoor werden hen zaken als educatie, of de mogelijkheid om te reizen ontnomen.⁵⁶ De derde maatregel tegen de Syrische Koerden staat bekend als het ‘Arab Belt-plan’ en was bedoeld om de grensregio in het noorden van Syrië te arabiseren. Dit leidde tot gedwongen verhuizingen en het uit elkaar halen van hele families. Dat de Syrische Koerden in deze positie terecht zijn gekomen is volgens Gunter een gevolg van de verdeling van de overwegend Koerdische gebieden over vier staten in het Sykes-Picot verdrag en de verdragen die hierop volgden. Dit verdrag wordt volgens hem daarom door veel Koerden gezien als het toonbeeld van onrechtvaardigheid en kolonialisme in hun geschiedenis.⁵⁷ Hiermee schetst Gunter een beeld van de Syrisch-Koerdische geschiedenis dat redelijk overeenkomt met het thema van onderdrukking in de bronnen van de YPG. Onder ander het beleid om de Koerdische gebieden te arabiseren en hun burgerschap te ontnemen komt ook bij Gunter duidelijk terug.

Het derde thema in Gunters boek is de continue poging van de Koerden om een eigen identiteit en staat te vormen, alsmede het falen hiervan.⁵⁸ Over de redenen van dit falen is de auteur echter enigszins onduidelijk. Aan de ene kant stelt Gunter dat de Koerdische identiteit terugkomt in onder andere haar gedeelde literatuur en gezegdes, waarmee Gunter het idee wekt dat er een Koerdische identiteit bestaat. Aan de andere kant geeft Gunter het gebrek aan een overkoepelende Koerdische taal en de sterke verbondenheid tussen de Koerden en de Turken als reden voor het niet slagen van de constructie van een Koerdische identiteit en de staat die hierop gebaseerd is.⁵⁹ Hiermee is de auteur enigszins tegenstrijdig over de precieze positie die de Koerdische identiteit inneemt in de geschiedenis van de Syrische Koerden. Toch geeft de auteur wel aan dat er onder de Syrische Koerden een gevoel van pan-Koerdische eenheid heerste na het uiteenvallen van het Ottomaanse Rijk:

---

⁵⁶ Gunter, *Out of Nowhere*, 16-17 en 22-24.

⁵⁷ Zie onder andere: Gunter, *Out of Nowhere*, 2, 4, 9 en 19-21.

⁵⁸ Gunter, *Out of Nowhere*, 12-18.

⁵⁹ *Ibidem*, 7-11.

*“Given how new the ideas of Syrian nationalism and statehood were, most Kurds who were motivated by their Kurdish identity at first thought of themselves less as Syrian Kurds and more as members of the wider pan-Kurdish nation”.*⁶⁰

Samen met de eerdere thema's van 'The Forgotten' en de onderdrukking van de Koerden ziet hij dit als de reden waarom volgens hem de Syrisch-Koerdische identiteit het minst ontwikkeld is van de Koerdische identiteiten in de verschillende staten.⁶¹ Gunter benadrukt dat hierdoor de Syrisch-Koerdische geschiedenis sterk beïnvloed is door de 'transnationale interactie' met voornamelijk de Iraakse en Turkse Koerden. Zo onderstreept hij de rol van het grote aantal Turkse Koerden dat naar Syrië gevlucht is en de Iraaks-Koerdische strijd voor autonomie op het eigen Syrisch-Koerdische bewustzijn. Nog belangrijker is volgens Gunter het feit dat veel Syrisch-Koerdische partijen gelieerd zijn aan Koerdische partijen uit andere staten, zoals de PKK in Turkije en de KNC in Iraaks Koerdistan. Hierdoor ontstaan echter ook spanningen tussen de Syrische Koerden op basis van welke lijn zij aanhangen en komt er opnieuw juist een historisch beeld van verdeeldheid naar voren binnen de Syrisch-Koerdische gemeenschap.⁶²

Ook de 'transnationale interactie' met andere groeperingen komt herhaaldelijk aan bod, waarbij Gunter duidelijk op twee staten focust. Om te beginnen wordt Turkije veelvuldig besproken, dat volgens Gunter uit angst voor het uiteenvallen van de eigen staat door Koerdisch nationalisme zich vijandig opstelt tegen de Koerden. Hoewel Gunter aan het eind van zijn boek stelt dat hij denkt dat deze angst ongegrond is, bespreekt de auteur niet alleen de agressieve omgang van Turkije met de eigen Koerden, maar ook met de Syrische Koerden. Opvallend is wel dat Gunter ook stelt dat er recentelijk minder vijandigheid is vanuit Turkije richting zowel de Turkse, Iraakse, als Syrische Koerden.⁶³ In de centrale rol voor Turkije als vijand van de Syrische Koerden komt het boek van Gunter namelijk overeen met de bronnen op de YPG-site, maar de verbeterde relaties waar Gunter over spreekt komen zijn niet terug te vinden in de artikelen. Turkije is echter niet de enige staat waar Gunter op ingaat:

---

⁶⁰ Gunter, *Out of Nowhere*, 10.

⁶¹ Ibidem, 15-18.

⁶² Ibidem, 9, 26-27, 40-45, 47-59 en 61-72.

⁶³ Ibidem, 37 en 117.

*“Although Turkey is often the most important state regarding the Kurds, given its immense power and continuing involvement in the Middle Eastern politics, the United States is clearly also very important and of course potentially the most so”.*⁶⁴

Uit dit citaat blijkt hoe groot Gunter de rol van de VS in de recente Syrisch-Koerdische geschiedenis maakt, ook al stelt hij dat de VS eigenlijk geen eenduidig beleid heeft ten opzichte van de Koerden. Over het algemeen ziet hij de staten waarin de Koerden wonen als een belangrijkere partner en met name de relatie tussen de PKK en de VS is slecht. Toch heeft de VS in het verleden regelmatig steun gegeven aan de Iraakse Koerden. Volgens Gunter richt de PYD zich desalniettemin op de VS en Europa voor steun. Hij stelt dat de VS dan ook een dilemma heeft: kiezen voor de belangrijke bondgenoot Turkije of *“a secular Kurdish ally that was successfully combating al-Qaeda affiliated enemies”*.⁶⁵

De term ‘seculier’ in dit citaat is opvallend en komt een aantal keer vaker voor in Gunters boek.⁶⁶ Verder besteedt hij echter niet tot nauwelijks aandacht aan religiositeit van de Koerden, waarmee hij het idee wekt dat de Syrische Koerden een vrij seculier volk zijn. Ook aan vrouwenrechten en de positie van vrouwen binnen de Koerdische geschiedenis besteedt de auteur aandacht. Hierover stelt Gunter dat Koerdische vrouwen meer rechten hebben dan in veel andere ‘islamitische identiteiten’, hoewel hij aangeeft dat dit in de praktijk helaas niet altijd klopt. Het is opvallend dat Gunter hier de Koerdische identiteit in het rijtje schaart met ‘islamitische identiteiten’, terwijl hij voor de rest meer een beeld geeft van een haast ‘westerse’ seculiere identiteit waarin vrouwenrechten hoog staan.⁶⁷ Deze termen komen in grote mate overeen met de normen en waarden waarover een aantal artikelen op de site van de YPG stellen dat ze overeenkomstig zijn met de Westerse normen en waarden. Hiermee lijkt Gunter bijna eenzelfde boodschap af te willen geven als deze artikelen.

De Koerdische partijen zijn in bovenstaand stuk al een aantal keer voorbij gekomen en spelen ook een belangrijke rol in het narratief van Gunter over de Syrisch-Koerdische geschiedenis. De eerste Koerdische partij, opgericht tijdens het Franse mandaat over Syrië onder de naam Khoybun, heeft volgens Gunter veel invloed gehad op het ontstaan van een nationale identiteit onder de Syrische Koerden.⁶⁸ De eerste volledig Syrische partij, de KDPS, streed in de jaren '50 volgens de auteur vreedzaam voor meer erkenning van de Koerden.

---

⁶⁴ Gunter, *Out of Nowhere*, 73.

⁶⁵ Ibidem, 76, 83-85 en 89-91.

⁶⁶ Ibidem, 114-117.

⁶⁷ Ibidem, 29-31.

⁶⁸ Ibidem, 16.

Deze partij werd echter hardhandig van het politieke toneel verdreven door het Syrische regime en viel toen uit elkaar in een veelvoud kleine partijen die volgens Gunter voor veel verdeeldheid binnen de Syrische Koerden heeft gezorgd. Hierbij speelden de transnationale connecties met de PKK, dan wel de KRG een essentiële rol in de onderlinge twisten. Hij gaat verder ook kort specifiek in op de PYD, met name op haar streven naar gelijke vrouwenrechten en *democratisch confederalisme*, waarmee Gunter deze partij ook enigszins inbedt in zijn beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis. Hoewel de partijen dus een grote rol spelen bij de vorming van de Syrisch-Koerdische identiteit volgens Gunter, stelt hij wel dat deze rol af aan het nemen is.⁶⁹

Een duidelijk voorbeeld hiervan zijn de Qamishli-protesten tegen president Bashar al-Assad in 2004, die de Amerikaanse auteur uitgebreid behandelt. Doordat deze protesten niet door de partijen, maar vanuit het volk werden georganiseerd waren ze volgens Gunter essentieel in de vorming van een gevoel van eenheid onder de Syrische Koerden:

*“For the first time in the history of the Kurds in Syria, a protest movement had united all the Kurds as well as electing support from the Kurds in Turkey and Iraq”.*⁷⁰

Bij het uitbreken van de Syrische burgeroorlog in 2011 speelde de Koerden ook zeker een rol, maar pas na de moord op de Koerdische politicus al-Tammo ontstonden opnieuw massale protesten die niet vanuit een bepaalde partij waren georganiseerd. Hoewel Gunter hier aanstipt dat enkelen de PYD hiervan verdenken, benadrukt hij dat dit voornamelijk zorgde voor groeiend gezamenlijk verzet tegen al-Assad.⁷¹ Zo geeft hij de Koerdische partijen een belangrijke positie in zijn beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis. Hij stelt binnen dit thema opvallend de PYD centraal door expliciet in te gaan op thema's als *democratisch confederalisme* en vrouwenrechten die een belangrijk deel uitmaken van de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis op de YPG-site.

Concluderend vormt Michael Gunter een beeld van de Syrische Koerden als een ‘Forgotten people’ dat vrijwel haar gehele geschiedenis onderdrukt is. Deels als gevolg hiervan hebben de Koerden geen eigen staat kunnen stichten, waardoor de Syrische Koerden historisch sterk afhankelijk zijn geweest van de ‘transnationale interactie’ met de Turkse Koerden, de Iraakse Koerden, Turkije en meer recent enigszins ook de VS. Gunter stipt ook

⁶⁹ Gunter, *Out of Nowhere*, 27, 30, 42-43 en 122.

⁷⁰ Ibidem, 93.

⁷¹ Ibidem, 100-102.

meer ‘westerse’ thema’s als secularisatie en vrouwenrechten aan als onderdeel van de Syrisch-Koerdische geschiedenis, maar legt toch meer nadruk op de rol van de verdeeldheid tussen de verschillende partijen. Pas sinds de Qamishli-protesten en de Syrische burgeroorlog geeft hij echt een beeld van een verenigd Syrisch-Koerdisch volk. Het beeld dat Gunter hiermee schetst komt opvallend veel overeen met de bronnen op de YPG-site.

Schmidinger

Het eerste verschil in de beschrijving van de Syrisch-Koerdische geschiedenis tussen de boeken van Michael Gunter en Thomas Schmidinger komt direct in de eerste pagina’s van zijn boek *Rojava* al naar voren: Schmidinger gaat veel meer in op de ‘ancient history’ van de Koerden, vóór de val van het Ottomaanse Rijk. Gunter onderbouwt zijn keuze hiervoor als volgt:

*“The concept of the Kurds in Syria could not be meaningful until the French mandate was created and even later, after failed Kurdish uprisings in the 1920s in Turkey forced many Kurds to leave that country for Syria”.*⁷²

Dit weerhoudt Schmidinger er blijkbaar niet van om in te gaan op de lange geschiedenis van de naam Rojava, de Koerdische taal en hun nomadische levenswijze.⁷³ De nadruk in Schmidingers beschrijving van de Koerdische geschiedenis voor 1900 ligt echter opvallend op de culturele diversiteit in de Koerdische gebieden. Dit thema zet hij vervolgens door in zijn behandeling van de huidige diversiteit in Noord-Syrië, waarbij Schmidinger zelfs meer focust op andere minderheden dan de Koerden zelf. Ook op religieus gebied belicht hij de kleinere stromingen binnen de Syrische Koerden en laat hij de meerderheid moslims onder de Koerden onderbelicht.⁷⁴ Hiermee zet de auteur diversiteit centraal in zijn beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis. Enigszins aan deze diversiteit gekoppeld zijn de verschillen tussen de Koerdische stammen die Schmidinger benadrukt in zijn stukken over de Koerdische ‘ancient history’.⁷⁵ Sterker nog, hij stelt dat deze stamverbanden bij de Koerden ervoor zorgen dat zij zich actief afzetten tegen het idee van staten:

---

⁷² Gunter, *Out of Nowhere*, 9.

⁷³ Schmidinger, *Rojava*, 2-3 en 35-37.

⁷⁴ Ibidem, 13-18, 20-29 en 31-33.

⁷⁵ Schmidinger, *Rojava*, 5 en 31-34.

*“If there is anything detectable as a kind of red thread in the Kurdish history, it is the permanent rejection of and even rebellion against centrist state projects and the insistence on the largest possible amount of autonomy with regard to family, tribe and region”.*⁷⁶

Deze ‘long struggle for autonomy’ is tevens een thema in het boek van Schmidinger en zelfs de titel van zijn eerste hoofdstuk. In tegenstelling tot het enigszins meelijwekkende beeld van de Koerden dat Gunter schetst, focust Schmidinger zich meer op hoe het nationalisme onder de Syrische Koerden nauwelijks of pas laat is ontstaan omdat de Koerden zich hier tegen verzetten en zich focussen op hun stamverbanden.⁷⁷ Ook Schmidinger besteedt uitgebreid aandacht aan de onderdrukking van de Koerden, waarbij ook hij uitgebreid ingaat op de bioscoopbrand in 1960, de Hasakah-census, het Arab Belt plan en alle gevolgen van dien. In mindere mate dan Gunter gebruikt Schmidinger hierbij echter bewoordingen als ‘kolonialisme’ of ‘onderdrukking’ en noemt hij bijvoorbeeld juist de rechten die Koerden hadden tijdens de periode van Syrië als Frans mandaatgebied.⁷⁸ Schmidinger spreekt pas echt van het ontstaan van nationalisme bij de Syrisch-Koerdische bevolking met de opkomst van de PKK in de jaren tachtig en negentig, waarmee ook hij een belangrijke rol weglegt voor transnationaal contact met de Turkse Koerden. Hij spreekt van verdere radicalisering van het Syrisch-Koerdische nationalisme door de Qamishli-protesten, maar stelt dat ook hier nog veel verdeeldheid bestond onder hen. Pas met de moord op al-Tammu en de overwinning met de slag om Kobani spreekt hij duidelijk van eenheid onder de Syrische Koerden.⁷⁹

Ondanks dit belang van de Turkse Koerden bij het ontstaan van nationalisme onder de Syrische Koerden zijn de interne verdeeldheid tussen zowel de Koerden in de verschillende staten als tussen de Syrische Koerden een ander terugkerend thema bij Schmidinger: *“In fact, throughout their history the Kurds have never acted as a unified political subject”.*⁸⁰ Hoewel hij stelt dat dit mede komt doordat de Koerden verspreid zijn over meerdere staten en dus geen natiestaat hebben kunnen vormen, zorgt deze opdeling volgens Schmidinger er juist voor dat de onderlinge verschillen en conflicten duidelijker werden. Hierbij somt hij verschillen in politieke ideologie, economische positie en opnieuw stamverbanden op. Deze verschillen

---

⁷⁶ Ibidem, 5.

⁷⁷ Ibidem, 38-40, 42-43 en 45-47.

⁷⁸ Ibidem, 38-39, 41-42, 48-49, 54-58, 60-62 en 63-65.

⁷⁹ Ibidem, 69-72, 74-76, 78, 87 en 105-108.

⁸⁰ Ibidem, 5.

komen volgens de auteur ook voor onder de Syrische Koerden specifiek en worden versterkt door de interne strijd tussen de Syrisch-Koerdische partijen die aan verschillende Koerdische groeperingen zijn gelieerd.⁸¹ Door deze interne strubbelingen herhaaldelijk te benadrukken vormt Schmidinger een beeld van de Syrisch-Koerdische geschiedenis vol met onderlinge verdeeldheid en gebrek aan samenwerking.

De Oostenrijkse auteur besteedt ook aandacht aan internationale actoren, maar legt hierbij wel duidelijk de nadruk op de VS. Met name in zijn behandeling van de opkomst van de Syrische Koerden in de Syrische burgeroorlog legt hij een grote rol weg voor de VS:

*“Military, probably neither the Peshmerga, the FSA, nor the international volunteers played a decisive role. Most likely, that was a prerogative of the airstrikes by the United States”*⁸²

Schmidinger schetst de Syrische Koerden in hun recente geschiedenis hiermee af als afhankelijk van de VS, al stelt hij ook dat de YPG relatief erg succesvol is geweest op zichzelf.⁸³ In zijn behandeling van de geschiedenis van de Syrische Koerden vóór de burgeroorlog komt verder enkel Turkije met regelmaat terug. Hoewel Schmidinger wel aangeeft dat Turkije zich regelmatig vijandig heeft opgesteld richting de Syrische Koerden besteedt hij hier maar zeer beperkt aandacht aan.⁸⁴ In verhouding tot de beeldvorming van Gunter ligt de focus bij Schmidinger dus veel meer op samenwerking tussen de Syrische Koerden en de Amerikanen en minder op de vijandigheid tussen Rojava en Turkije.

Een ander opvallend verschil is dat Schmidinger vrijwel geen aandacht besteedt aan de vrouwenrechten die in Gunters beschrijving van de Syrisch-Koerdische geschiedenis wel terugkomen. De Oostenrijker stipt het alleen kort aan in het begin van zijn boek. Hier stelt hij dat partijen als de PKK en PYD wel streven naar collectieve vrouwenrechten, maar zet hij dit toch af tegen de individuele vrouwenrechten van de middenklasse in Europa en Amerika.⁸⁵ Zo schetst Schmidinger zelfs bij een overeenkomend aspect van de Westerse en Syrisch-Koerdische identiteit tegelijk ook een verschil. Hierin verschilt hij sterk met de bronnen op de YPG-site die deze verbinding wel proberen te maken. Waar beide auteurs wel in overeenkomen is hun sterke focus op de Syrisch-Koerdische partijen en hun invloed op de

⁸¹ Schmidinger, *Rojava*, 4-5, 7, 129 en 133.

⁸² Ibidem, 105-106.

⁸³ Ibidem, 111-115, 139-143 en 258-259.

⁸⁴ Ibidem, 255-258.

⁸⁵ Ibidem, 6.

Syrisch-Koerdische geschiedenis. Ook Schmidinger legt de oorsprong van dit thema bij het politieke systeem in Syrië als Frans mandaatgebied. Vervolgens bespreekt hij zeer uitgebreid de KDPS en de splitsingen vanuit deze partij, mede door het onderdrukkende beleid van de Syrische regimes, die een sterk verdeeld partijlandschap hebben gecreëerd binnen de Syrisch-Koerdische politiek. Zoals eerder aangegeven benadrukt Schmidinger sterk het interne conflict tussen de Koerden, dat door deze partijen wordt versterkt, en hoe uiteindelijk juist bij gebeurtenissen als de Qamishli-opstanden het wegblijven van de partijen zorgde voor meer eenheid onder de Syrische Koerden.⁸⁶

Op deze manier schetst Schmidinger een beeld van de Syrisch-Koerdische geschiedenis in lijn met een lange Koerdische geschiedenis, maar door het verzet tegen het idee van natiestaten binnen de Koerdische identiteit toch ook met een lange, langzaam vorderende strijd voor autonomie. Dit baseert hij op het beeld dat hij scheidt van een diverse Koerdische gemeenschap waarin stamverbanden een belangrijke rol spelen, maar ook de onderdrukking door de Syrische regimes. In het verlengde van de diverse Koerden en hun stamverbanden legt hij echter ook sterk de nadruk op de onderlinge verdeeldheid bij de Syrische Koerden en tussen hen en andere Koerden. Dit wordt in het narratief van Schmidinger versterkt door de Syrisch-Koerdische partijen, waardoor hij pas recent van enige eenheid spreekt onder de Koerden. Ook de grote rol van de VS in de Syrisch-Koerdische geschiedenis is pas recent.

Deze rol van de VS is sterk toegenomen ten opzichte van het narratief van Gunter, terwijl de rol van Turkije is afgenomen. Dit komt niet overeen met de beeldvorming van de YPG, waar Turkije veelvuldig, met name negatief, wordt besproken. Toch was Turkije ook in het narratief van Gunter niet heel prominent aanwezig en werd zij hierin ook niet afgeschilderd als de vijand van de Syrische Koerden zoals dat op de YPG-site wel gebeurt. Het idee van een 'Forgotten people' en de 'westerse' thema's als vrouwenrechten en secularisatie komen nauwelijks meer terug bij Schmidinger. Ook dit is een opvallende ontwikkeling, aangezien dit het tegenovergesteld is van het beeld dat de YPG uit wil dragen. In plaats daarvan focust hij zich meer op de lange Koerdische geschiedenis waarin diversiteit en stamverbanden een belangrijke rol speelden. Ook het verzet van de Koerden tegen het idee van natiestaten, dat Schmidinger benadrukt, verschilt van het narratief van Gunter. Hierin komt het narratief van Schmidinger opvallend veel overeen met bronnen op de site van de YPG. Deze thema's, met name het verzet tegen natiestaten en de focus op diversiteit komen

---

⁸⁶ Schmidinger, *Rojava*, 48, 50-52, 67-68, 79-87 en 129.

sterk overeen met de ideeën achter *democratisch confederalisme*, waar de YPG-bronnen uitgebreid op ingaan. In dit opzicht is het interessant dat Schmidinger een aantal keer in zijn boek expliciet en impliciet negatieve geluiden laat horen over de PYD en de YPG. Zo bespreekt hij uitgebreid geruchten en uitspraken die een negatief beeld geven van de PYD. Ook de activiteiten van de PYD die naar zijn mening positief zijn, zoals de incorporatie van minderheden en het houden van verkiezingen, zwakt hij af door te stellen dat deze activiteiten vaak niet slagen.⁸⁷ Voor de rest komen de beschrijvingen van de Syrisch-Koerdische geschiedenis door Gunter en Schmidinger echter redelijk met elkaar overeen en verschillen zij niet heel erg met het beeld dat uit de bronnen op de site van de YPG geschetst wordt.

---

⁸⁷ Schmidinger, *Rojava*, 87, 91, 114-115 en 129-133.

Conclusie

In deze bachelorscriptie is onderzocht welke invloed het narratief van de YPG heeft gehad op de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis in academische literatuur tussen 2013 en 2018. Hiervoor is eerst geanalyseerd hoe dit narratief van de YPG er precies uit zag vanaf in ieder geval 2017. Vervolgens is onderzocht welk beeld van de Syrisch-Koerdische geschiedenis naar voren komt in twee academische publicaties over de Syrische Koerden tijdens de burgeroorlog: een boek van Michael Gunter uit oktober 2013 en een boek van Thomas Schmidinger geschreven in 2018. De hypothese was dat de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis door Schmidinger meer op het narratief van de YPG zou moeten lijken dan de beeldvorming door Gunter, om aan te tonen dat dit narratief van de YPG hier enige invloed op heeft gehad.

Deze analyse heeft gemixte resultaten opgeleverd. Zo gaan de artikelen op de YPG-site veel uitgebreider in op het kwade Turkije waar de Syrische Koerden tegen afgezet worden. Dit is waarschijnlijk te verklaren doordat veel van deze artikelen ook expliciet ingaan op de Turkse Koerden, terwijl Schmidinger zijn hele boek wijdt aan de Syrische Koerden. Ook het beeld van een seculiere identiteit waarin vrouwenrechten een grote rol spelen komt wel uitgebreid voor in de bronnen op de YPG-site, maar niet of nauwelijks in het boek van Schmidinger. Desondanks geeft de Oostenrijkse auteur een beeld van de Syrisch-Koerdische geschiedenis dat sterker overeenkomt met enkele kernpunten van het narratief van de YPG dan het beeld dat Gunter schetst. Met name de nadruk die Schmidinger legt op de diversiteit in de Koerdische geschiedenis en het Koerdische verzet tegen het principe van een natiestaat komt opmerkelijk veel overeen met het beeld van de Syrisch-Koerdische identiteit dat de YPG uitdraagt. Beide aspecten komen niet terug in het boek van Gunter, wat ze een duidelijk punt van verschil maakt tussen beide auteurs. Het anti-PYD geluid dat in sommige delen van Schmidingers boek door lijkt te schemeren maakt het nog verwonderlijker dat zijn boek dergelijke overeenkomsten toont met het narratief van de YPG. Daarom wordt geconcludeerd dat het narratief van de YPG enige invloed heeft gehad op de beeldvorming van de Syrisch-Koerdische geschiedenis in academische literatuur tussen 2013 en 2018, maar deze invloed maar gering is. Daarmee is de mogelijkheid voor een groepering met een bepaalde identiteit om zich te kunnen uiten, de emancipatie van deze identiteit om het in de woorden van Jonathan Friedman te formuleren, van invloed op de beeldvorming van een de identiteit.

De slechts beperkte invloed die gevonden is in de analyse van dit onderzoek vraagt om verder onderzoek op dit gebied. De vorming van de Syrisch-Koerdische identiteit die momenteel plaatsvindt in Syrië kan bijvoorbeeld ons veel leren over de vorming van een

identiteit in een tijd waarin sociale en visuele media de standaard zijn geworden. Ook is er meer onderzoek nodig naar hoe de beeldvorming van een nationale identiteit tot stand komt bij anderen en niet bij het volk dat zichzelf deze identiteit aanmeet. In het verlengde van het onderzoek van Kardaş en Yeşiltaş zou het tevens interessant kunnen zijn om te onderzoeken hoe de beschrijving van de Syrisch-Koerdische identiteit door de media in een Westers lands zich heeft ontwikkeld en of hier het beeld dat YPG uit wil dragen in terugkomt. Hiermee kan verder inzicht gegeven worden over de invloed van beeldvorming door een groepering op de internationale gemeenschap in zijn geheel.

Een grote barrière waar tijdens het proces van deze bachelorscriptie tegenaan gelopen is, is het feit dat veel bronnen niet in het Engels geschreven zijn. Hierdoor wordt het aantal beschikbare bronnen sterk ingeperkt. Een ander barrière waar een onderzoek als deze rekening mee moet houden is dat kwesties als de vorming van een identiteit gevoelig liggen. Zo is de PKK nog steeds een terroristische organisatie volgens de EU en is het in Duitsland verboden om met vlaggen van Rojava over straat te lopen. Dit betekent dat ook de bronnen voor een onderzoek als deze niet altijd vindbaar zijn, maar soms van het internet afgehaald worden of continu van naam veranderen. Hierdoor is het moeilijk bij te houden wanneer bepaalde bronnen geschreven zijn, maar ook wat hierin geschreven is omdat ze opeens van het internet kunnen verdwijnen. Het grootste nadeel aan een onderzoek als deze, dat zich richt op een recente ontwikkeling zoals de Syrische burgeroorlog, is echter dat er maar beperkt bronnen beschikbaar zijn. Dit heeft de keuzes in deze bachelorscriptie sterk beïnvloed, bijvoorbeeld in de methode die gekozen is om deze vraag te onderzoeken. Hopelijk is het in de toekomst mogelijk om de Syrische Koerden beter te onderzoeken, doordat er meer informatie beschikbaar is nu de PYD een semi-autonome positie heeft weten te bemachtigen. Een ding waar Gunter in ieder geval gelijk in heeft gekregen: *“It is unlikely that the Kurds in Syria will return to the abyss of the forgotten”*.⁸⁸

---

⁸⁸ Gunter, *Out of Nowhere*, 119.

Literatuur:

Anderson, Benedict, *Imagined Communities: Reflection on the Origin and Spread of Nationalism* (3e druk, Londen 2006).

Anderson, Benedict, *Long-Distance Nationalism: World Capitalism and the Rise of Identity Politics, The Wertheim Lecture* (Amsterdam 1992).

Bruinessen, Martin van, *Agha, Shaikh and State: The Social and Political Structures of Kurdistan* (Londen 1992).

Friedman, Jonathan, 'The Past in the Future: History and the Politics of Identity', *American Anthropologist* 94:4 (1992) 837-859.

Gunter, Michael M., 'The Kurdish Question in Perspective', *World Affairs* 166:4 (2004) 197-205.

Gunter, Michael M., *Out of Nowhere: The Kurds of Syria in Peace and War* (Londen 2014).

Kardaş, Tuncay en Murat Yeşiltaş, 'Global Politics of Image and the Making of a Legitimate Non-state Armed Actor: Syrian Kurds and "The Secular West" in Kobane' in: Idem, *Non-State Armed Actors in the Middle East: Geopolitics, Ideology, and Strategy* (Cham 2018) 97-118.

Liu, James H. en Denis J. Hilton, 'How the Past Weighs on the Present: Social Representations of History and their Role in Identity Politics', *British Journal of Social Psychology* 44:4 (2005) 537-556.

McDowall, David, *Modern History of the Kurds* (Londen 1996).

Maya Ranganathan, 'The Internet and history: An exploration of the transmission of history by political websites', *South Asia: Journal of South Asian Studies*, 29:2 (2006) 279-292.

Sanjaume, Marc, 'Anderson and the Imagined Nation', *Debats. Journal on Culture, Power and Society*, 1 (2016) 65-69.

Schmidinger, Thomas, *Rojava: Revolution, War and the Future of the Syrian Kurds*, vert. Michael Schiffmann (Londen 2018).

Tejel, Jordi, *Syria's Kurds: History, Politics and Society* (Londen 2009).

Yildiz, Kerim, *The Kurds in Syria: The Forgotten People* (Londen 2005).

Bronnen:

‘Strijd om laatste IS-enclave Syrië hervat, Koerden verwachten snelle zege’, *NOS* (2 maart 2019), <https://nos.nl/artikel/2274168-strijd-om-laatste-is-enclave-syrie-hervat-koerden-verwachten-snelle-zege.html> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

‘Who are the Kurds?’, *BBC* (31 oktober 2017), <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-29702440> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Acik, Necla, ‘Kobane: the struggle of Kurdish women against Islamic State’, *OpenDemocracy* (22 oktober 2014), <https://www.opendemocracy.net/en/north-africa-west-asia/kobane-struggle-of-kurdish-women-against-islamic-state/>, (geraadpleegd 13 maart 2019).

Anarkismo.net, ‘About Anarkismo.net’, http://anarkismo.net/about_us (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Baher, Zaher, ‘The Experiments of Rojava and Northern Kurdistan (Turkey) for Launching the Social Revolution left no doubt it has to start from Building the Local Groups’, *Anarkismo.net* (7 februari 2015), <http://www.anarkismo.net/article/27864> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Biehl, Janet, ‘Bookchin, Öcalan and the Dialectics of Democracy’, *New Compass* (16 februari 2012), <http://new-compass.net/articles/bookchin-%C3%B6calan-and-dialectics-democracy> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Biehl, Janet, ‘Impressions of Rojava: A report of the Revolution’, *ROAR Magazine* (16 december 2014), <https://roarmag.org/essays/janet-biehl-report-rojava/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Biehl, Janet, ‘Poor in Means, but Rich in Spirit’, <http://www.biehlonbookchin.com/poor-in-means/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

David Graeber en Pinar Öğünç, ‘No. This is a Genuine Revolution’, *Z-net* (26 december 2014), <https://zcomm.org/znetarticle/no-this-is-a-genuine-revolution/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Dirik, Dilar, ‘The ‘other’ Kurds fighting the Islamic State’, *Al Jazeera* (2 september 2014), <https://www.aljazeera.com/indepth/opinion/2014/09/other-kurds-fighting-islamic-stat-2014928753566705.html> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Dirik, Dilar, ‘Western Fascination with Badass Kurdish women’, *Al Jazeera* (29 oktober 2014), <https://www.google.com/search?q=al+jazeera&oq=al+jazeera&aqs=chrome..69i57j69i60l2j0l3.1759j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8>, (geraadpleegd 13 maart 2019).

Dirik, Dilar, ‘Why kobani did not fall’, *International Journal of Socialist Renewal* (15 januari 2015), <http://links.org.au/node/4271>.

Jong, Johannes de, 'A new, Free Middle East is Rising from the Ashes of Syria's Civil War', *The Stream* (1 april 2016), <https://stream.org/free-middle-east-rising-ashes-syria-civil-war-geneva-ignoring/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Knapp, Michael, 'Rojava – the formation of an Economic Alternative: Private property in the service of all', *Peace in Kurdistan*, vert. Richard Braude, <https://peaceinkurdistancampaign.com/2015/02/06/rojava-the-formation-of-an-economic-alternative-private-property-in-the-service-of-all/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Kolokotronis, Alexander, 'The No State Solution: Institutionalizing Libertarian Socialism in Kurdistan', *New Politics* (2 november 2014), <https://newpol.org/no-state-solution-institutionalizing-libertarian-socialism-kurdistan/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Komalên Jinên Kurdistan, 'About us: The Kurdistan Women's Liberation Movement for a Universal Women's Struggle', <http://www.kjk-online.org/hakkimizda/?lang=en> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Kurdistan National Congress, 'The Convention of the Kurdistan National Congress KNK', <http://www.kongrakurdistan.net/en/convention/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Kurdistan National Congress, *Canton Based Democratic Autonomy of Rojava* (Brussel 2014).
Kurdistanica, 'Mehrdad M.R. Izady', <http://kurdistanica.com/mehrdad-m-r-izady/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Leduc, Sarah, 'The Kurds: The World's Largest Stateless Nation', *France 24* (30 juli 2015), <https://www.france24.com/en/20150730-who-are-kurds-turkey-syria-iraq-pkk-divided> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Live Encounters, <https://liveencounters.net/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

London Progressive Journal, 'About David Morgan', <http://londonprogressivejournal.com/user/view/947> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Miley, Jeff en Johanna Riha, 'Can the Revolution in Kurdish Syria succeed?', *University of Cambridge* (2 februari 2015), <https://www.cam.ac.uk/research/discussion/can-the-revolution-in-kurdish-syria-succeed> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Morgan, David, 'The mirage of ISIS', *Live Encounters* 5:10 (2014) 14-27.

Morgan, David, 'The struggle against ISIS in historical perspective', *Live Encounters* 5:12(1) (2014) 50-61.

New Politics, 'About New Politics', <https://newpol.org/about/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Öcalan, Abdullah, *Democratic Nation* (Neuss 2016).

Öcalan, Abdullah, *Liberating Life: Womans Revolution* (Neuss 2013).

Owen, Margaret, 'Briefing on visit to Rojava', *Peace in Kurdistan* (9 januari 2014), <https://peaceinkurdistancampaign.com/2014/01/09/margaret-owen-briefing-on-visit-to-rojava/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Owen, Margaret, 'Gender and Justice in an Emerging Nation: My impressions of Rojava, Syrian Kurdistan', *Ceasefire Magazine* (11 februari 2014), <https://ceasefiremagazine.co.uk/gender-justice-emerging-nation-impressions-rojava-syrian-kurdistan/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Padel, Felix, 'The Kurdish Quest of Countering Capitalism to Build a Democratic Civilisation', *Peace in Kurdistan*, <https://peaceinkurdistancampaign.com/resources/abdullah-ocalan/road-map/the-kurdish-quest-of-countering-capitalism-to-build-a-democratic-civilisation/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Paech, Norman, 'In the Glasshouse', *Peace in Kurdistan* (1 oktober 2012), <https://peaceinkurdistancampaign.com/2012/10/01/in-the-glasshouse-by-norman-paech/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Peace in Kurdistan, 'Abdullah Öcalan', <https://peaceinkurdistancampaign.com/resources/abdullah-ocalan/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

Peace in Kurdistan, 'International Peace Initiative welcomes News of Negotiations between the Turkish State and Abdullah Öcalan', <https://peaceinkurdistancampaign.com/2013/01/10/international-peace-initiative-welcomes-news-of-negotiations-between-the-turkish-state-and-abdullah-ocalan/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Peace in Kurdistan, 'Kurdish Initiative for a Democratic Syria', <https://peaceinkurdistancampaign.com/resources/kurdish-initiative-for-a-democratic-syria/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Peace in Kurdistan, 'Kurdistan: a Brief History', <https://peaceinkurdistancampaign.com/about/kurdistan-a-brief-history/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Peace in Kurdistan, 'News and Analysis', <https://peaceinkurdistancampaign.com/news/> (geraadpleegd 13 maart 2019).

Peace in Kurdistan, 'Peace, Equality and Self-Determination: The Kurds take the Lead in proposing a New Way for Syria', <https://peaceinkurdistancampaign.com/resources/pik-campaign-statements/peace-equality-and-self-determination-the-kurds-take-the-lead-in-proposing-a-new-way-for-syria/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Peace in Kurdistan, 'Tag Archives: David Morgan', <https://peaceinkurdistancampaign.com/tag/david-morgan/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Peace in Kurdistan, 'Women's Solidarity Delegation to North Kurdistan', <https://peaceinkurdistancampaign.com/activities/delegations/womens-solidarity-july-2012/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Peace in Kurdistan, <https://peaceinkurdistancampaign.com/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Peuch, Jean-Christophe, 'Turkey: Government under Growing Pressure to meet Kurdish Demands', *Radio Free Europe/Radio Liberty* (17 augustus 2005), <https://www.rferl.org/a/1060741.html> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

ROAR Magazine, 'Joint Statement of the Academic Delegation to Rojava', <https://roarmag.org/essays/statement-academic-delegation-rojava/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Roj Women's Association, *A Woman's Struggle: Using Gender Lenses to Understand the Plight of Women Human Rights Defenders in Kurdish Regions in Turkey* (Londen 2012).

Sakar Abdullazada, 'Now Kurds are in Charge of their Fate: Syrian Kurdish Official', *Ekurd Daily* (29 juli 2012), <https://ekurd.net/mismas/articles/misc2012/7/syriakurd563.htm> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Straaten, Floris van, 'De dromen van een volk zonder staat', *De Volkskrant* (30 september 2017).

Strangers in Tangled Wilderness, 'A Mountain River has many Bends: an Introduction to the Rojava Revolution' in: Idem, *A Small Key Can Open a Large Door* (Chico 2015) 1-39.

TATORT Kurdistan, 'Democratic autonomy in Rojava', *New Compass* (10 oktober 2014), <http://new-compass.net/articles/revolution-rojava> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

TATORT Kurdistan, *Democratic Autonomy in North Kurdistan: The Council Movement, Gender Liberation, and Ecology*, vert. Janeth Biehl (Porsgrunn 2013).

Taylor, Rafael, 'The new PKK: Unleashing a social revolution in Kurdistan', *ROAR magazine* (17 augustus 2014), <https://roarmag.org/essays/pkk-kurdish-struggle-autonomy/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

TEV-DEM, 'The Project of a Democratic Syria', *Peace in Kurdistan* (16 februari 2015), <https://peaceinkurdistancampaign.com/resources/rojava/the-project-of-a-democratic-syria/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

The University of Chicago Press Books, <https://www.press.uchicago.edu/ucp/books/author/Y/K/au21630391.html> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Trevor Rayne, 'Victory in Kobane', *Revolutionary Communist Group* (12 februari 2015), <http://www.revolutionarycommunist.org/middle-east/me/3902-vi120215> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Wikipedia, 'stateless nation', https://en.wikipedia.org/wiki/Stateless_nation (geraadpleegd op 14 augustus 2019).

Yale University, 'Alexander Kolokotronis', <https://politicalscience.yale.edu/people/alexander-kolokotronis> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

YPG international, 'Final Declaration of the Rojava-Northern Syria Democratic Federal System Constituent Assembly', <https://ypginternational.blackblogs.org/2016/07/01/final-declaration-of-the-rojava-northern-syria-democratic-federal-system-constituent-assembly/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

YPG-international, 'About', <http://ypg-international.org/about/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

YPG-International, 'Charter of the social contract of Rojava', <https://ypginternational.blackblogs.org/2016/07/01/charter-of-the-social-contract-in-rojava/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

YPG-international, 'Rojava', <http://ypg-international.org/rojava/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

YPG-international, 'Safe Haven in Syria – The Democratic Self-Administration of Rojava', <https://ypginternational.blackblogs.org/2016/07/01/safe-haven-in-syria-the-democratic-self-administration-of-rojava/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

YPG-international, <http://ypg-international.org/> (geraadpleegd 14 augustus 2019).

Bijlagen

Bijlage 1: afbeeldingen

Afbeelding 1: 'De facto cantons of Rojava', afgebeeld op *Wikipedia* (26 februari 2019), https://en.wikipedia.org/wiki/Rojava#/media/File:De_facto_cantons_of_Rojava.png (geraadpleegd op 17 maart 2019).

Bijlage 2: overzicht van de in de analyse gebruikte bronnen

De volgende tabel geeft een chronologisch overzicht van alle bronnen die gebruikt zijn voor de analyse in hoofdstuk 2 en 3 van deze scriptie:

Titel bron	Auteur	Datum van publicatie
About us: The Kurdistan Women's Liberation Movement for a Universal Women's Struggle	Komalên Jinên Kurdistan	Maart 2011
Kurdistan: a Brief History	Peace in Kurdistan	Niet vermeld – waarschijnlijk eind 2011
Bookchin, Öcalan and the Dialectics of Democracy	Janet Biehl	16 februari 2012
A Woman's Struggle: Using Gender Lenses to Understand the Plight of Women Human Rights Defenders in Kurdish Regions in Turkey	Roj Women's Association	April 2012
Women's solidarity delegation to North Kurdistan	Peace in Kurdistan	Juli 2012
In the Glasshouse	Norman Paech	1 oktober 2012
The Kurdish Quest of Countering Capitalism to Build a Democratic Civilisation	Felix Padel	Niet vermeld – waarschijnlijk 13 oktober 2012
Liberating life: womans revolution	Abdullah Öcalan	2013
International Peace Initiative welcomes News of Negotiations between the Turkish State and Abdullah Öcalan	Peace in Kurdistan	9 januari 2013
Democratic Autonomy in North Kurdistan: The Council Movement, Gender Liberation, and Ecology	TATORT Kurdistan (vert. Janet Biehl)	17 november 2013
Rojava – the formation of an economic alternative: Private property in the service of all	Michael Knapp (vert. Richard Braude)	Januari of februari 2014
Briefing on visit to Rojava	Margaret Owen	9 januari 2014
Charter of the Social Contract of Rojava	YPG-international	29 januari 2014
Gender and justice in an emerging nation: My impressions of Rojava, Syrian Kurdistan	Margaret Owen	Februari 2014
Peace, Equality and Self-Determination: The Kurds take the Lead in proposing a New Way for Syria	Peace in Kurdistan	14 februari 2014
Canton Based Democratic Autonomy of Rojava	Kurdistan National Congress	Mei 2014

Abdullah Öcalan	Peace in Kurdistan	Niet vermeld – in ieder geval vóór juli 2014
The new PKK: Unleashing a social revolution in Kurdistan	Rafael Taylor	17 augustus 2014
The ‘other’ Kurds fighting the Islamic State	Dilar Dirik	2 september 2014
The mirage of ISIS	David Morgan	Oktober 2014
Democratic autonomy in Rojava	TATORT Kurdistan	10 oktober 2014
Kobane: the struggle of Kurdish women against Islamic State	Necla Acik	22 oktober 2014
Western fascination with badass Kurdish women	Dilar Dirik	29 oktober 2014
The No State Solution: Institutionalizing Libertarian Socialism in Kurdistan	Alexander Kolokotronis	2 november 2014
The struggle against ISIS in historical perspective	David Morgan	December 2014
Impressions of Rojava: A report of the Revolution	Janet Biehl	16 december 2014
No. This is a Genuine Revolution	David Graeber en Pinar Ögünç	26 december 2014
Poor in Means, but Rich in Spirit	Janet Biehl	30 december 2014
Joint Statement of the Academic Delegation to Rojava	ROAR Magazine	15 januari 2015
Can the Revolution in Kurdish Syria succeed?	Jeff Miley en Johanna Riha	2 februari 2015
The Experiments of Rojava and Northern Kurdistan (Turkey) for launching the social revolution left no doubt it has to start from building the local groups	Zaher Baher	7 februari 2015
Victory in Kobane	Trevor Rayne	12 februari 2015
The Project of a Democratic Syria	TEV-DEM	16 februari 2015
A Mountain River has many Bends	Strangers in Tangled Wilderness	Maart 2015
Final Declaration of the Rojava- Northern Syria Democratic Federal System Constituent Assembly	YPG-international	17 maart 2016
A new, Free Middle East is Rising from the Ashes of Syria’s Civil War	Johannes de Jong	1 april 2016
Safe Haven in Syria – The Democratic Self-Administration of Rojava	YPG-international	1 juli 2016